

576 / Budova městského divadla, 1950.

1880-1939 divadlo *Učitel'ské jednoty*. 1883 první zprávy o OS Tyl. 1912-1941 Vrchlického okrsek ÚMDOČ (obnovení činnosti 1945). 1924 na amatérské operní scéně začínal jako Germont ve Verdiho *Violettě* Jan Berlík (1882-1972), pozdější člen ND. Jarmla Novotná (1907-1994, česká operní pěvkyně, působila též ve Vídni a New Yorku) po úspěšném vystoupení s lounskými ochotníky angažována v ND. ODi 1920 *Okresní sdružení republikánského dorostu* čs. venkova a Filiálka spolku *Typografia* v Lounech. 1922-1946 SDO *Máj*, 1936 Pašeráci, jh členové divadla Urania z Prahy, 1946 sloučen s OS Tyl. 1923 *DrO Mladé generace národně demokratické*, též ve 30. letech. 1924 *Organizace českých socialistů, Pracovní komise žen Čs. strany socialistické*. 1925-1926 SDO. 1926 SK *Čechie*. Od 1929 DTJ. *Národní sdružení odborových organizací*, sekce zaměstnanců cukrovarů v Praze, odbočka Louny, *Odbočka Svazu mládeže Čs. strany národně-socialistické*, *Slovanská Lípa*, odbočka v Lounech. 1930-1940 *Dramatický OS Vojan*, 1940 spolek sloučen v SDO. 1930-1943 OB. 1933-1942 *Dramatický a zábavní spolek Kolár Sdružení dorostu Čs. živnostensko-obchodnické strany středostavovské*. 1936-1940 SDO *Alois Jirásek*, 1940-1946 spolek sloučen ve Sdružení divadelních ochotníků, SDO. 1948 DS Tyl členem Kruhu vítězných souborů ÚMDOČ, Hrátky s čertem. Louny sídlem Vrchlického okrsku ÚMDOČ, 1938 5 jednot.

Od 1947 spolek *Vrchlického divadlo* usiloval o vybudování div. budovy, nakonec na divadlo přestavěn bývalý hotel Zálůžna, jeho vznik podpořil i E. F. Burian. Před otevřením bylo divadlo i spolek přejmenovány na *Divadlo Julia Fučíka* (Spolek Fučíkova divadla). 1949 div. sál v hostinci U zastávky, nájemcem ČSM

577 / První samostatná budova loutkového divadla u nás, 1920.

a MRO. 1952 se Spolek Fučíkova divadla vlastním rozhodnutím rozpustil, provozovatelem divadla se stalo město. Od jeho otevření začal v divadle pracovat DS J. K. Tyl (vedl zakladatel spolku Vrchlický V. Šlajcher). Nejplodnější doba Tyla 60. léta. Osobnosti V. Šlajcher a Z. Bába, např. Drahomíra a její synové, Charleyova teta, Bílá nemoc, Sen noci svatojánské, pohádky. Vyvíjet činnost přestal 1989. 1998 hudební a div. přehlídka Klín mezi homolemi, pořadatel DS D. I. *Lebedung* spolu s Jiřím Lábusem, Jazz clubem Louny a Knihovnou 3. tisíciletí.

1948 DS Tyl členem Kruhu vítězných souborů ÚMDOČ, Drda: Hrátky s čertem 1958 NP Jablonec - DS Tyl, Filippo: Neapol, město milionů
1961 JH - DO Tyl, MěOB, Kohout: Třetí sestra
1964 JH - DS Tyl, Majakovskij: Sprcha
1988 JH - DS Tyl, Ůrkény: Rodina Tůtů

INFORMACE OÚ pro MČAD Lad. Bába. Rkp. 2000. 3 s. kART; *Mistopis okresu zprac. Lad. Bába a Doris Černíková, SOKA. Rkp. 1998. PC ART. ČCAD, s. 18, 26, 58, 59, 63, 80, 99, 138, 139, 209, 224, 349, 359, 364, 394; DČD I, s. 112, 176; III, s. 176, 185; IV, s. 191.*

Burian, s. 198; Javorin II, s. 117; Ron; *Ve službách Thalie II, s. 32; Vondráček II, s. 241.*

BÁBA, Ladislav: *Lounskému divadlu je padesát let. Svobodný hlas 19. 10. 2000.*

HUSÁKOVÁ, Zlata: *O její práci: Ve službách Thalie II, s. 79.*

LINHART, K.: *Počátky českého divadla v Lounech. In: Vlastivědný sborník okresu lounského 1933/34, s. 71-75, 82-86. KK.*

NÁRODNÍ divadlo a jeho předchůdci. *Slovník umělců. Praha, Academia 1988, s. 24, 342, 539.*

ŠTĚDRÝ, F.: *O školách lounských. Sborník Historického kroužku 2, 1901, s. 86.*

TVRZNIK, Jiří: *Jahody a trnky. Večery s herečkou M. Rosůlkovou. Praha, Univers 1994, s. 46.*

DNM: C 13.034, PI ODi; C 455 PI SDO *Máj*.

SOKA Louny: Rejstřík katastru spolků OkÚ Louny č. 77.

1903 na sokolských slavnostech sehrála skupinka členů *Sokol* za ved. J. Treglera příležitostně představení *Posvícení* v Hudlicích. Hráno v hostincích, občas v sokolovně loutkami řezbáře Zemance, později 80 cm vysokými marionetami z pozůstalosti loutkáře Kaisera. Následně vznikl *LS Sokola*. 1909 zal. *Spolek loutkářů*. 1920 otevřena vlastní budova divadla (stálé loutkové divadlo v Lounech byla první samostatnou budovou loutkového divadla u nás a jednou z nejstarších v Evropě). Prvním principálem Jan Tregler, po jeho smrti (1925) ved. Jos. John. Stálé LD hrálo i za 2. svět. v. pro děti i pro dospělé (v 2. pol. 20. let byla večerní představení pro dospělé zrušena, předtím se hrála např. Jiráskova Lucerna pod změněným názvem *Zachráněná lípa*, poté zaveden biograf). 1942 pořízeny nové loutky 50 cm různých řezbářů, mj. M. Vavříka-Rýže.

Počátkem 50. let budova rozšířena o kulísárnu, klubovnu a sociální zařízení, v té době i změny v souboru. Střídání filmových pohádek s loutkovými (až do 1969). 50. léta zkvalitnění práce, přelomovou inscenací *Adámek mezi broučky*, s loutkami a scénou vlastní výroby a s originálním hudebním doprovodem. V 70. letech zač. *Soubor mladých*. 1960-1988 duší souboru Zd. Raška, h., r., též tvůrce loutek a dekorací. Kromě toho v 80. letech vedl *dětský LS* při Stálém loutkovém divadle DK ROH ZSE EPL. 1974-1978 generální přestavba divadla. Od 1979 loutkáři pod KD. V 90. letech divadlo opět v přestavbě, *LS SOUS* i v 90. letech. 1996 zahájena sezona *Stálého loutkového divadla* 5. ročníkem Raškovy Louny, hl. pořadatelem SAL SČDO. 1999 po rekonstrukci znovu otevřeno pohádkou *O beráncích a ospalém čertu*. 2000 14. ročník regionální soutěžní přehlídky. 2000 6. dostaveníčko Raškovy Louny, které se koná každé 2 roky, 8 představení pro děti. *Spolek loutkářů* 2000 Čtyři pohádky o jednom drakovi.

1982 LCH - Stálé LD DK ROH EPL, Peřinová: *Pohádky na draka*

1985 LCH - Stálé LD DK ROH EPL, Peřinová: *Poslechněte, jak bývalo*

1986 DDL Prachovice - DS SLD DK ROH ZSE EPL, O. Pancu-Iași

- J. Davídek: *O kůzlátku a třech kozách*

1989 LCH - DS SLD DK ROH ZSE EPL, Velinský: *Pátek a Crusoe*

1990 LCH - DS SLD DK ROH ZSE EPL, Dvorský: *Ruce vzhůru*

1994 LCH - Spolek loutkářů, Bradford: *Černošský Pán Bůh*